

Klagers willen niet dat hun kinderen deelnemen aan vieringen vanwege hun geloofsovertuiging. Klagers waren bij inschrijving van hun kinderen op de hoogte van de levensbeschouwelijke visie van de school en hebben daarbij de ouderverklaring ondertekend. Daarin is duidelijk verwoord dat de vieringen waar de kinderen van klagers bij aanwezig moeten zijn, onderdeel zijn van het lesprogramma en de visie van de school. Naar het oordeel van de Commissie hebben ouders door het ondertekenen van de ouderverklaring zich geconformeerd aan het beleid van de school en mogen zij hun kinderen niet voor de viering van de christelijke feesten afmelden. Met betrekking tot de aanwezigheid bij het vieren van dagen als Sinterklaas, Moederdag en Vaderdag dienen ouders een verzoek tot vrijstelling in te dienen. Het schoolbestuur heeft daarin een eigen bevoegdheid om deze vrijstelling te verlenen. Volgens artikel art. 11 onder e, art. 13 van de Leerplichtwet 1969 kan een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging worden gedaan indien daarvan uiterlijk twee dagen voor de verhindering aan de directeur kennis is gegeven. Bij de gemeente is een lijst bekend van de religieuze (niet christelijk) feestdagen met het daaraan gekoppelde maximale aantal dagen waarvoor een vrijstelling verleend kan worden. De school heeft genoegzaam aan de Commissie aangetoond dat zij zich houdt aan deze wettelijke regeling. De klacht is ongegrond.

Klachtnummer 2018/044

Advies aan

Het bestuur van * (verder te noemen: het bevoegd gezag),

inzake de klacht van

de heer en mevrouw * (verder te noemen: klagers), ouders van {naam leerling}, leerlinge van Evangelische Basisschool * (verder te noemen: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

Klagers hebben op 1 maart 2018 een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie). De klacht is gericht tegen mevrouw * {verweerder 1} directeur van de Evangelische Basisschool en mevrouw * (verweerder 2) leerkracht.

Op 29 maart heeft mr. A.H. M. van Bavel, advocaat werkzaam bij Verus, namens aangeklaagden en het bevoegd gezag een reactie op de klacht aan de Commissie doen toekomen.

Op 10 april 2018 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Amsterdam.

Klagers zijn verschenen, vergezeld door de heer * gemachtigde en de heer *. Namens de school waren verweerders aanwezig, het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door mr. Van Bavel.

II. standpunt klagers

De klacht gaat in zijn kern over het feit dat klagers niet willen dat hun kinderen deelnemen aan verschillende vieringen op de school (o.a. Kerst, Pasen, Pinksteren, Moederdag, Vaderdag en Sinterklaas), omdat deze vieringen niet met hun geloofsovertuiging in overeenstemming zijn. Klagers vieren de feesten opgetekend in Leviticus 23 en geven aan dat de feesten die school viert niet in de Bijbel terug te vinden zijn en derhalve door de Bijbel verboden zijn. Klagers geven aan dat de school in tegenstelling tot hun verwachtingen de Bijbelse principes niet strikt naleeft. Zij verwachten van de school te bewijzen waar in de Bijbel het vieren van de feesten terug te vinden is.

Dat klagers getekend hebben voor deelname aan alle activiteiten op school klopt, maar volgens klagers gaat het naleven van het Bijbelse woord boven alles en iedereen en daarmee is het woord van de Allerhoogste voor hen leidend. Hun geloof staat boven de getekende ouderverklaring. Klagers hebben hun kinderen aangemeld op deze school om onderwijs te ontvangen en het vieren van feesten is daar volgens klagers geen onderdeel van.

Tevens zijn klagers het oneens met het feit dat zij voor de aanmelding van hun tweede kind wederom een ouderverklaring hebben moeten tekenen. Dit was volgens klagers geen normale gang van zaken. Daarbij werden klagers geconfronteerd met een gesprek met de identiteitscommissie van de school. Klagers waren hier niet van op de hoogte en waren hierdoor onaangenaam verrast. Het gesprek werd volgens klagers eenzijdig gevoerd en is door klagers als intimiderend ervaren.

Klagers beschuldigen de school van bedreiging, intimidatie en het verdraaien van feiten.

III. Standpunt school

De Evangelische basisschool is een school met een evangelische identiteit. Ouders die voor deze school kiezen, kiezen bewust voor een school met een evangelische grondslag. Om deze identiteit te waarborgen wordt iedere ouder bij inschrijving gevraagd de ouderverklaring te ondertekenen. Hierdoor weet iedere ouder waarvoor zij kiest en wat er van hen verwacht wordt. Ouders zijn vrij een andere school te kiezen als deze niet bij hun geloofsovertuiging past.

Als leerlingen eenmaal op school zitten mag deze verwachten dat zij naleven waarvoor zij getekend hebben. Klagers willen niet dat hun kinderen deelnemen aan de christelijke feesten, daar deze feesten volgens klagers niet in de bijbel opgenomen zijn.

Dat Kerst, Pasen en Pinksteren christelijke feestdagen zijn behoeft volgens de school geen discussie. Klagers geven aan dat zij volgens de rijksoverheid niet verplicht zijn om hun kinderen te laten deelnemen aan feesten of gedenkingen, maar dit geldt voor een openbare school. Een christelijke school mag dit wel van haar leerlingen verwachten en is gerechtigd dit in haar beleid op te nemen.

Klagers willen een gesprek aangaan met de school over de Bijbelse overtuiging. De school hoeft hieromtrent geen inhoudelijke discussie met ouders te voeren of bewijs te leveren. De school heeft de evangelische identiteit en brengt dit tot uiting in de dagelijkse lessen en tijdens de vieringen van christelijke feestdagen. Klagers waren hiervan op de hoogte bij inschrijving van hun kinderen en hebben tweemaal de ouderverklaring ondertekend.

De school geeft aan dat het volledige onderwijsprogramma moet worden gevolgd. Daaronder vallen ook de vieringen van de christelijke feesten die gebaseerd zijn op de evangelische identiteit.

Vanwege de bezwaren die klagers hadden tegen het deelnemen aan de vieringen, is besloten ouders bij de aanmelding van (naam leerling) uit te nodigen voor een gesprek met de identiteits commissie en hen een aanvullende ouderverklaring te laten tekenen. Dit om ouders nogmaals te verduidelijken waar de school voor staat en wat er daarbij van ouders wordt verwacht. Ouders is daarbij aangegeven dat de keuze om de verklaring te ondertekenen en daarmee te kiezen voor de school en het beleid, bij hen lag en dat zij vrij waren in hun keuze.

Ouders hebben de verklaring ondertekend, omdat zij zich thuis voelden bij het onderwijs op de school en omdat geen andere school verder voldeed.

De school verleent klagers het wettelijk toegestane verlof ten aanzien van het vieren van de door ouders aangegeven religieuze (niet christelijke) feestdagen, zoals het Loofhuttenfeest. Bij het verlenen van de vrije dagen in 2017 is er onduidelijkheid ontstaan over de hoeveelheid dagen die de kinderen in dat kader mochten wegblijven.

IV. Overwegingen van de Commissie

Er wordt in Nederland onderscheid gemaakt tussen openbare en bijzondere scholen. Bijzondere scholen geven les op basis van godsdienst, levensovertuiging of een visie op het onderwijs. Een bijzondere school mag van leraren en leerlingen eisen dat ze een bepaalde godsdienst of levensovertuiging hebben. Zij mag leerlingen selecteren op hun religie bij de toelating tot de school. De school moet dan wel kunnen aantonen dat de school dit doet ter verwezenlijking van de grondslag van de school, welke beleefd en uitgedragen wordt. De grondslag van de school is vastgelegd in het schoolstatuut en de schoolgids. Het is een algemeen gebruik dat scholen hun identiteit bewaken door ouders een verklaring te laten ondertekenen.

Dat de school bij de aanmelding van Leerling met klagers in gesprek is gegaan over de identiteit van de school en klagers wederom een verklaring heeft laten ondertekenen acht de Commissie niet klachtwaardig.

Het eigen schoolbeleid geeft aan of leerlingen verplicht worden mee te doen aan de viering van christelijke feesten. Deze verplichting geldt als de viering onderdeel uitmaakt van het schoolplan en wordt gerekend tot onderwijstijd.

In onderhavig geval constateert de Commissie dat de school heeft voldaan aan alle vereisten die door de wetgever worden gesteld. Klagers waren bij inschrijving van hun kinderen op de hoogte van de levensbeschouwelijke visie van de school en hebben daarbij de ouderverklaring ondertekend. Daarin is duidelijk verwoord dat de vieringen waar de kinderen van klagers bij aanwezig moeten zijn, onderdeel zijn van het lesprogramma en de visie van de school. Naar het oordeel van de Commissie hebben ouders door het ondertekenen van de ouderverklaring zich geconformeerd aan het beleid van de school en mogen zij hun kinderen niet voor de viering van de christelijke feesten afmelden. In zoverre kan de school van klagers vereisen dat hun kinderen bij de vieringen aanwezig zijn en heeft zij gemotiveerd kunnen besluiten hiervoor geen vrijstelling te verlenen. De ter zitting verwoorde stelling van klagers dat school op dit punt eenzijdig zaken op zou leggen gaat derhalve niet op nu klagers bewust de keuze hebben gemaakt voor deze school en zich expliciet hebben geconformeerd aan het schoolbeleid. Dat klagers dit desondanks zo ervaren doet wel de vraag rijzen of deze school wel een voor hen geschikte keuze is.

Uit het verhandelde ter zitting stelt de Commissie vast dat klagers hun kinderen op de school hebben ingeschreven om onderwijs te ontvangen, maar dat zij wensen dat hun kinderen niet aan bij andersoortige onderwijs gerelateerde activiteiten deelnemen.

De Commissie merkt hierbij op dat het onderwijsconcept in Nederland meer met zich meebrengt dan alleen maar lesgeven conform het gestelde in artikel 9 van de Wet op het Primair Onderwijs. Het onderwijs is veel breder dan dat. School is samen met de ouders, verantwoordelijk voor het opvoeden van de kinderen.

Naast vakken als taal, rekenen, Engels en bewegingsonderwijs zijn er vaak nog extra activiteiten op de basisschool. Basisscholen beslissen zelf welke extra onderwijsactiviteiten zij in het lesprogramma (of onderwijsprogramma) opnemen. Een kind is wettelijk verplicht om mee te doen aan alle activiteiten die bij het lesprogramma horen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere een schoolreis, een schoolkamp of een schoolfeest. Indien een ouder niet wil dat het kind meedoet aan een extra onderwijsactiviteit, dan kan aan het bestuur van de basisschool gevraagd worden om vrijstelling. Als deze vrijstelling verleend wordt dient het kind mee te doen aan een vervangende activiteit.

Met betrekking tot de aanwezigheid bij het vieren van dagen als Sinterklaas, Moederdag en Vaderdag dienen ouders een verzoek tot vrijstelling in te dienen. Het schoolbestuur heeft daarin een eigen bevoegdheid om deze vrijstelling te verlenen. Indien ouders hun kinderen tijdens deze activiteiten thuishouden zonder toestemming daarvoor te hebben verkregen van school handelen zij in strijd met de leerplichtwet.

Dat de school heeft aangegeven contact op te nemen met de leerplichtambtenaar indien klagers hun kinderen thuishouden, kan niet gezien worden als intimidatie of bedreiging, maar slechts als naleving van de regels waar de school en ouders zich in het Nederlandse onderwijsbestel aan dienen te houden.

Volgens artikel art. 11 onder e, art. 13 van de Leerplichtwet 1969 kan een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging worden gedaan indien daarvan uiterlijk twee dagen voor de verhindering aan de directeur kennis is gegeven. Bij de gemeente is een lijst bekend van de religieuze (niet christelijk) feestdagen met het daaraan gekoppelde maximale aantal dagen waarvoor een vrijstelling verleend kan worden.

De school heeft genoegzaam aan de Commissie aangetoond dat zij zich houdt aan deze wettelijke regeling.

In hetgeen overigens nog is aangevoerd zijn geen aanknopingspunten gevonden voor gegrondverklaring van deze klacht.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie acht de klacht ongegrond.

VI. Advies

Gelet op het voorgaande ziet de Commissie geen aanleiding om advies uit te brengen aan het bevoegd gezag.

Aldus gegeven op 10 april 2018 door mr. M. Iedema, voorzitter, alsmede drs. M. Hoogenkamp en drs. J. van Tongeren leden in tegenwoordigheid van mr. A. C. Gröllers, secretaris.